

ג' ל י ר ג ר ת ל ש י ר י ב פ ר ש ת ה ש ב ר ע
ערוכים בידי נחמה ליבוביץ שנה סליסית

3

פרשת שלח (תש"ד)

פרק י"ד כ - מ"ה

(שאלון זה הוא המטף שאלון שלח תש"ג שעסק בחלק הראשון של פרק זה וכיחוד בחפילת משה. עיין שם).

א. כי ויאמר ה' סלחתי כדברייך.
אברבנאל מקשה בחשובת ה' "סלחתי כדברייך" והנה לא נעשה כן, כי כלם מתו במדבר? מה עונים לשאלה זו המפרשים הבאים, ומה בין הפרושים האלה?
רמב"ן י"ז ד"ה ועתה יבדל בא כח ה' החל מן "והנכון בעיני כי סליחה הנחת הענש" ראב"ע י"ט "סלח נא" "סלחתי" סלחתי: הסליחה היתה לגמרי, כי לא מתו אלא כמות כל האדם בבא יומתו, ועם כל זה לא יראו את הארץ, כי זו סתנה ואינם ראוים לה.

ב. מה קשה לרש"י בפסוקים הבאים:

1	כ"א ד"ה ואולם	רוח אחרת	ולמה לא יפרש: רוח אחרת מאשר היתה עם המרגלים?
2	כ"ד "	וימלא אחריו	ולמה נמנע לפרשו כמו שפירשו ראב"ע וכמו שפירשו רד"ק: מלא והשלים רצוני ללכת אחרי? ומה תיקן בהוסיפו מלת "לאחורייכם"
3	כ"ז "	מחר פנו	
4	כ"ח "	אשר המה מלינים	
5	כ"ט "	את תלונת בני ישראל	
6	ל"א "	אם לא כן אעשה	
7	ל"ב "	כאשר דברתם	
8	ל"ג "	ופגריכם אתם	למה מביא את דברי ה'?
9	ל"ד "	"	למה הוסיף דבריו אחרי הביאו דברי ה'?
10	ל"ה "	וישובו וילינו עד "כל דבה"	(י"ט לב: שלשה קשיים לשוניים תקן רש"י בדבריו אלה)
11	ל"ו "	"	מה בינו לבין רמב"ן ל"ז ד"ה מוציאי דבת הארץ החל מן "וכתב רש"י כל הוצאת דבה" הסבר את הבטוי "מלקיחים" בדברי רש"י.
12	ל"ז "	החל מן "כל הוצאת דבה"	
13	מ"ג "	כי על כן שבחם	למה הוסיף רש"י את המלה "כלומר"?

ג. מה קשה לראב"ע בפסוקים הבאים:

1	ל"ג ד"ה זכותיכם
2	ל"ד "
3	ל"ז "

ד. ל"ד במספר הימים אשר חרתם... ארבעים יום, יום לשנה יום לשנה תסאו...
1. ר"י יצחק עראמה בעל עקדת יצחק: מה טעם שיחייב אותם שנה בעד כל יום ואין דרכו של הקבה"ו בכך ור"י שיהיה מדה במדה וחלילה לו למדוד הענש במדה גדולה מהחטא? (והמלבי"ם מוסיף: ועוד שידענו שבכל מקום מדה טובה מרובה ממה הפורענות!)
נסה לענות על שאלה זו
2. באור: כל יום מהארבעים לשנה יחשב לכם... מה הקשי הלשוני המתורץ על ידי דבריו?

ה. מ"ה הננו ועלינו... כי חטנו.
המפרשים מקשים: ולמה לא קבל ה' חטובתכם כמו שקבל חטובת הנשוכים (כ"א) ולמה ננעלו שערי חטובה בפניהם? נסה לענות על שאלתם.

ו. שאלות לשון וסגנון.
1. ר"י וולף היידנהיים (מפרט ושום שכל) בראשית יד' כ"ג ד"ה אם מחוט ועד שרץ נעל: מלת אם עקרו לתנאי, אבל רבו פארוחיו וחוצאותיו, וכל "אם" שבמקרא הבא אצל לשון שבועה יהיה במקום מלת "שלא". וכן: ה' טרעה אם תצאו מזה (בר' מ"ב ט"ו) - שלא תצאו מזה; אם יראו את הארץ (במדבר י"ד כ"ד) - שלא יראו את הארץ.
המתאים כלל זה גם למקומותינו: כ"ח אם לא כאשר דברתם...
ל' אם אתם תבואו.
כיצד אפשר להסביר שמוש לשוני זה? וע' רמב"ן כ"א ד"ה וימלא כבוד ה' עד ועל דרך האמת.
2. ל"ו - ל"ז להוציא דבה; מוציאי דבת הארץ.
מב בין "הוצאת דבה" לבין "הבאת דבה" (בראשית ל"ז)?
ז. שאלה בתרגום אונקלוס.
מ"ד ויעפילו - וארשיעו? מה ראה לתרגם מלה זו בלשון הרשיע?